

**BIBLIJSKO - MOLITVENA ZAJEDNICA
SVETI PETAR I PAVAO**

„MUŠKO I ŽENSKO STVORI IH“

Stvoritelj čovjeka

Razmišljanje o sakramentu ženidbe vodi nas u stvaralačko jutro praiskona – do Boga, Stvoritelja čovjeka. Na prvim nam stranicama Biblija donosi vjerničko razmišljanje o čovjeku, kojega gleda u Adamu i Evi. To nije ni o muškarcu ni o ženi, već o **čovjeku – u paru**. Evo najprije tekstova:

**I reče Bog: „Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci – svoj zemlji – i svim gmizavcima što puze po zemlji!“
Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: „Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!“...
„I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše dobro. Tako bude večer, pa jutro – dan šesti.“ (Post. 1,26-28.31).**

„Rađat će ti trnjem i korovom, a hranit će poljskim raslinjem. U znoju lica svoga kruh svoj ćeš jesti dokle se u zemlju ne vratiš: ta iz zemlje uzet si bio – prah si, u prah ćeš se i vratiti.“ Svojoj ženi čovjek nadjene e Eva, jer je majka svima živima. I načini Jahve, Bog, čovjeku i njegovoj ženi odjeću od krzna pa ih odjenu. Zatim reče Bog: „Evo, čovjek postade kao jedan od nas - znajući dobro i zlo! Da ne bi sada pružio ruku, ubrao sa stabla života pa pojeo i živio navijeke!“ Zato ga Jahve, Bog, istjera iz vrta edenskog da obrađuje iz koje je uzet. Istjera dakle čovjeka i nastani ga istočno od vrta edenskog, pa postavi kerubine i plameni mač koji se svjetlucao – da straže nad stazom koja vodi k stablu života (Post 2,18-24).

Istina o čovjeku

Tekstovi, na prvi pogled jednostavni i naivni, nose u sebi velike poruke o čovjeku. To su temeljne istine koje vrijede do današnjega dana i kojima niti Isus nije imao ništa dodati.

Uočimo barem one najistaknutije!

Čovjek je komplementarno biće.

Ostvaren je kao „muško i žensko“, ali na način, da tek to dvoje zajedno čine puni sadržaj **čovjek**. Biblijska poruka je jasna: Načinimo čovjeka – muško i žensko stvori ih! U toj je komplementarnosti razlog zašto se oni međusobno traže, privlače i smiruju tek kad se nađu. Tek muškarac i žena zajedno povezani, čine jednu cjelinu – čovjek. Jedan bez drugoga ne mogu postići puninu čovještva, i zato su usmjereni jedno prema drugome kao prema svojem upotpunjenju.

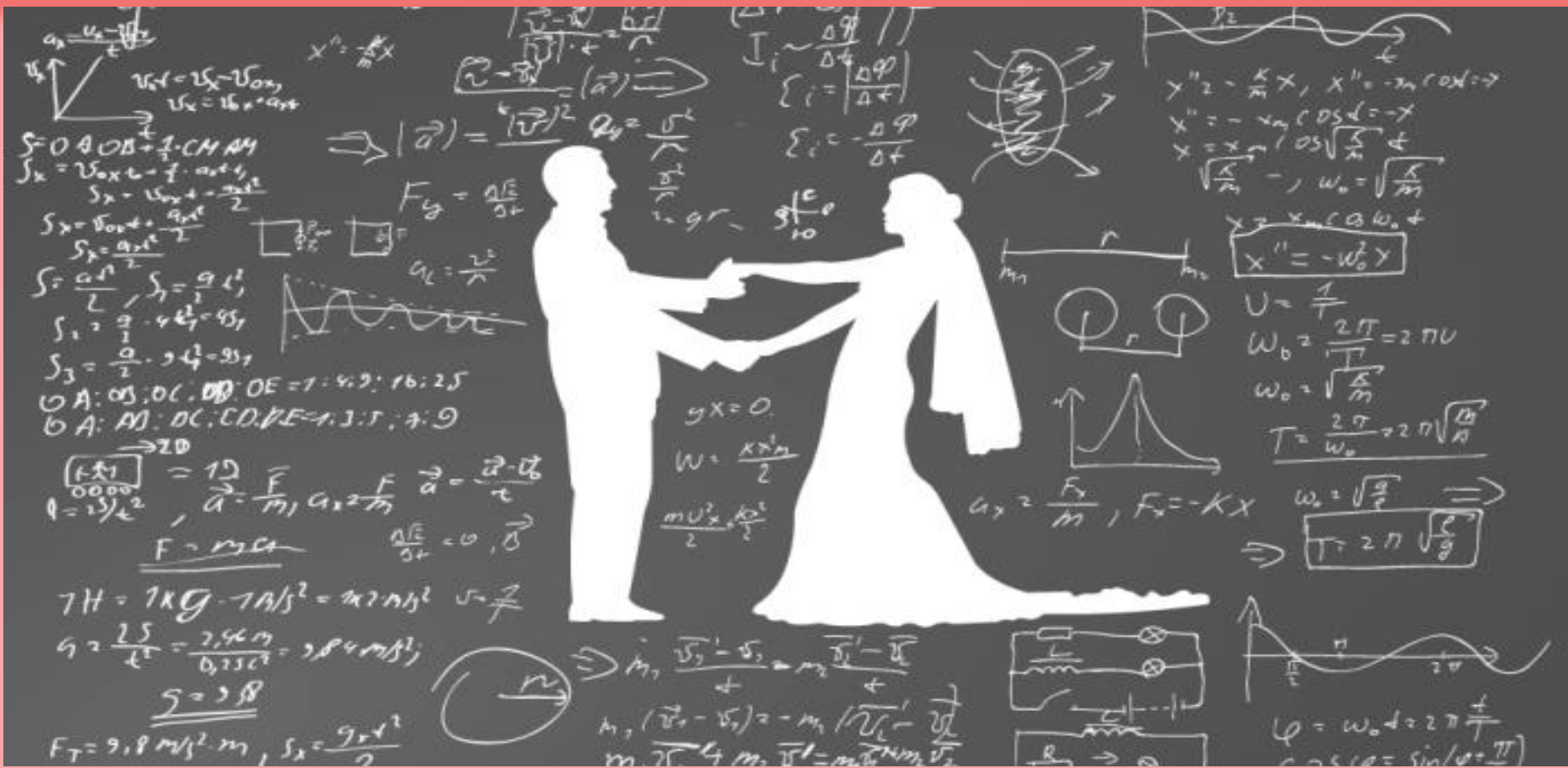
Stoga je zajedništvo muškarca i žene najtemeljnije čovjekovo ostvarenje čiji je najdublji temelj i razlog u volji Stvoriteljevoj. Na tu komplementarnost upućuju i riječi: „i bit će njih dvoje jedno tijelo.“ Ako znamo da termin „tijelo“ u Bibliji označava pojam „čovjeka“, onda je poruka više nego jasna: njih dvoje bit će čovjek! Stoga je brak kao zajedništvo muškarca i žene najtemeljnije čovjekovo ostvarenje. Premda još do danas nije potpuno razjašnjeno što u Božjoj nakani znače izrazi „slika“ i „sličnost“, ipak je iz biblijskog izvještaja nedvojbeno to, da je čovjek upravo kao muško i žensko“ slika Božja.

Čovjekovo dostojanstvo

Biblija izrazito ističe da se je Bog posebno angažirao kako kod stvaranja muškarca, tako i kod stvaranja žene. Dok čitava priroda i kozmos nastaju jednim činom njegove volje, jednom njegovom riječi, dotle, kako kod muškarca tako i kod žene – Bog radi. Na taj način istaknuto je posebno dostojanstvo kako muškarca tako i žene. Oni jesu dio prirode, ali su po dostojanstvu najveći. U tom Božjem radu na muškarcu i ženi, Biblija ističe njihovu povezanost, koja nije kakva god, već kost od kosti, meso od mesa. Tako oboje imaju istu narav, isto dostojanstvo.

Koji je tu domet poruke u odnosu na ženu shvatit ćemo samo onda, ako se prenesemo u vrijeme kada je tekst napisan, vrijeme u kojem se raspravljalo da li žena uopće ima dušu i sl. Tako da tekst kompletno nadilazi svoje vrijeme. Tu je žena Božji dar muškarcu, u njoj on prepoznaje dio sebe, svoje vlastito biće, svoju najegzistencijalniju povezanost s njom. Muškarac i žena stvoreni su jedno za drugo i upućeni jedno na drugo.

Spolnost

Ljudska je spolnost Stvoriteljevo djelo. Čovjek je po Stvoriteljevoj zamisli spolno biće (muško i žensko stvori ih!), stoga je spolnost u čovjeku kao i sve drugo u njemu lijepo i veliko, sveto i uzvišeno. I po njoj je čovjek slika Božja (može pozvati u život novo biće) i skupa sa Stvoriteljem sudjeluje na stvaranju kao Božji najminentniji suradnik. Stoga se spolnost ne smije povezivati s nečim nečistim, grešnim, sramotni. Čovjekova je spolnost u službi ljubavi novoga života. Dugo se je vremena spolnost povezivala samo s prokreacijom, rađanjem djece.

Doista, ona je u sebi (fiziološki) sva tako i usmjerena, čovjek je kao spolno biće tako i građen da je spolni susret s drugom osobom otvoren novom životu. No čovjekova je spolnost i u službi ljubavi, čovjekovog predanja osobi koju voli, kao i prihvaćanja te osobe. Tako je spolnost u isto vrijeme i izraz blizine osoba, dubine ljudskog darivanja drugome, Čovjekova je spolnost – susret osoba.

Čovjek je kadar svoju spolnost i izopačiti, učiniti je sebičnim izživljavanjem, istrgnuti je iz okvira Stvoriteljeve zamisli. Gotovo ni na jednom području ne susrećemo se s toliko čovjekovih lutanja i izopačenja kao na području spolnosti. U njoj se, tada, prestaje gledati ljubav, darivanje, novi život, već postaje samoj sebi svrhom, postaje grešna.

U braku spolnost dosiže puninu

Kako je brak temeljni prostor ljubavi i novoga života (to također „čitamo“ iz zamisli Stvoritelja), to je ujedno i prostor čovjekove spolnosti. Brak je jedini kadar omogućiti da spolnost postigne svoju svrhu, i to upravo zato jer je on „prostor“ koji je kadar osigurati potpuni susret osoba i trajnost njihove ljubavi, a i zato što je kadar prihvatiti plod čovjekove spolnosti, novi život koji iz nje proizlazi. Tako brak, ujedinjujući u sebi ljubav i novi život (plodnu ljubav) stvara obitelj, koja je osnovna stanica ljudskog društva. Povijest nam svjedoči da je svako društvo, pa bilo ono i najprimitivnije, zainteresirano za brak i posebno ga uređuje i sankcionira.

Brak i obitelj su Stvoriteljeve ustanove

Bog sam dovodi ženu pred muškarca i on u njegovo srce stavlja ljubav koja u njemu iznenada zastruji, te on u ženi „a da sam ne zna kako, te on kao u snu, u ekstazi prepoznaje srodno biće.... dio svoga tijela, svoj najprisniji dio“. Ljubav koja među njima nastaje jača je od svake druge ljubavi, pa i one prema vlastitim roditeljima. „Stoga će čovjek ostaviti oca i majku...“ Oni postaju jedno tijelo, jedinstvo, upotpunjenje.

Bog je gospodar braka

Iz biblijskog teksta zaključujemo i drugu činjenicu braka, a to je da je Bog gospodar braka, i da se čovjek s obzirom na brak ne može ponašati samovoljno. Čovjek nije gospodar braka, već u nju samo ulazi! On je pozvan da poštuje zamisao Stvoriteljevu, da poštuje i njegovu svrhu i oblik.

Na to poziva i Krist svoje suvremenike:

**„Pristupe mu tada farizeji, pa da ga iskušaju, kažu: „Je li dopušteno otpustiti ženu s kojega god razloga?“ On odgovori: „Zar niste čitali: Stvoritelj od početka muško i žensko stvori ih i reče: Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uz svoju ženu; i dvoje njih bit će jedno tijelo? Tako više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Što, dakle, Bog združi čovjek neka ne rastavlja.“ Kažu mu: „Zašto onda Mojsije zapovijedi dati otpusno pismo i otpustiti?“
Odgovori im: „ Zbog tvrdoće srca vašega dopusti vam Mojsije otpustiti žene, ali od početka ne bijaše tako. A ja vam kažem: Tko otpusti svoju ženu - osim zbog bludništva – pa se oženi drugom, čini preljub“ (Mt 19,3-9).**

Tvrdoća srca

Vidimo da Isus ovdje ništa ne dodaje, (kao što je dopunjavao Mojsijeve propise!), već brak kojeg su Židovi tokom povijesti do njegovih dana iskrivili, vraća ponovo na zamisao Stvoritelja. Zamisao Stvoritelja s obzirom na brak je jednoznačna, neopoziva i za čovjeka obvezatna. Sve drugo je „**tvrdoća ljudskog srca**“, slabost, lutanje. Ove Isusove riječi vrijede i za ovo naše današnje vrijeme, kada smo svjedoci različitih razmišljanja o braku, ljudskoj obitelji i spolnosti.

Svaki put kada čovjek ne poštuje zamisao Stvoriteljevu on čini nered koji se onda vraća i udara ga po glavi, njega i njegovo potomstvo (Usp. Katehezu: Sanacija grijeha). Biblijski je izvještaj objavljena riječ Božja o čovjek, njegovoj tjelesnosti, ljubavi, spolnosti, braku, zajedništvu muškarca i žene. I za sve to, rečeno je, da je izum i djelo Stvoritelja, da je djelo Božje. Da bi dobro i ispravo živio, čovjek je pozvan da prihvati i prepozna sve to kao normu ponašanja i djelovanja u svojem vlastitom životu.

Krštenik je na poseban način pozvan, prosvijetljen svjetlom Isusa Krista i njegov e riječi, da visoko vrednuje Stvoriteljevu zamisao o čovjeku. Ta on u Stvoritelju gleda svojega Oca koji ljubi ljude, ovaj svijet, a svaku ljubav koja zatitra u čovjekovu srcu kao očitovanje Božjeg bića je Ljubav (1 Iv 4,16).

